

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 14169/2557

ดาบตำรวจธีรบรรดินทร์หรือดาบก๊อต รุกขสนธิ์โจทก์ บริษัทหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทยรายวัน จำกัด กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 50, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 326, ป.อ. มาตรา 328, ป.อ. มาตรา 332, พ.ร.บ.การพิมพ์ พ.ศ. 2484 มาตรา 48, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30, ป.วิ.อ. มาตรา 220, ป.วิ.อ. มาตรา 193, ป.อ. มาตรา 56

ย่อ / หลักกฎหมาย

ความผิดฐานหมิ่นประมาทด้วยการใช้ข้อความ ต้องพิจารณาข้อความว่า เมื่อวิญญูชนโดยทั่วไปได้พบเห็นและอ่านข้อความแล้ว จะส่งผลให้โจทก์เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชังหรือไม่ เมื่อพิจารณาข้อความที่ จ. เขียนเห็นได้ว่า ความหมายของข้อความเป็นการแสดงว่าผู้เขียนยืนยันข้อเท็จจริงและเชื่อตามหนังสือร้องเรียนที่ จ. อ้างว่าได้รับจากชาวบ้านว่า โจทก์เป็นคนนำเมทแอมเฟตามีนมาส่งแก่ผู้จำหน่าย โดยผู้เขียนและจำเลยที่ 3 ไม่ได้ใส่ใจตรวจสอบว่าเป็นความจริงและจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์หรือไม่เพียงใด ทั้งต่อมาโดยผลของการตีพิมพ์ข้อความยังเป็นเหตุให้โจทก์ถูกผู้บังคับบัญชาไม่ไว้วางใจและตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นเรื่องที่ผู้ประกอบอาชีพรับราชการไม่พึงปรารถนา แม้ผลการสอบสวนจะไม่มีผลแต่ก็จะมีผลทิ่มแทงหัวใจ และอาจจะมีผลต่อความก้าวหน้าในชีวิตราชการอีกด้วย ข้อความดังกล่าวย่อมทำให้โจทก์เสื่อมเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นเกลียดชัง จำเลยที่ 3 ในฐานะเป็นบรรณาธิการมีหน้าที่ตรวจ จัดทำ และควบคุมข่าวและข้อความที่ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ต้องถือเป็นตัวการร่วมรับผิดชอบในข้อความที่ลงพิมพ์และหมิ่นประมาทโจทก์ จ. ผู้เขียนข่าวไม่รู้จักโจทก์ ไม่รู้ว่าดาบ ก. มีตัวตนหรือไม่ ไม่ได้ตรวจสอบว่าหนังสือร้องเรียนเป็นความจริงหรือไม่ และไม่ได้เก็บหนังสือร้องเรียนไว้ แสดงว่าผู้เขียนไม่ได้มีข้อมูลหรือพฤติการณ์ใด ๆ ที่จะสื่อแสดงว่า ที่อำเภอปะคำมีตำรวจชื่อดาบ ก. นำเมทแอมเฟตามีนมาส่งให้ชาวบ้านจำหน่าย ในฐานะเป็นสื่อมวลชน เมื่อมีหนังสือร้องเรียนซึ่งไม่ได้ลงชื่อผู้ร้องเรียนเพียงฉบับเดียวเท่านั้น ข้อมูลในการกล่าวหาโจทก์ที่ได้มาเพียงเท่านี้ วิญญูชนย่อมทราบได้ว่าอาจมีการกลั่นแกล้งกัน จำเลยที่ 3 ต้องใช้ความระมัดระวังในการเสนอข่าวมากเป็นพิเศษ จะถือว่าเป็นสื่อมวลชนแล้วจะเสนอข่าวอย่างใดก็ได้ไม่น่าได้ มิฉะนั้นอาจจะเป็นช่องทางให้บุคคลบางคนบางกลุ่มใช้สื่อในการทำลายชื่อเสียงกันและย่อมถือเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นโดยมิชอบด้วย การกระทำของจำเลยที่ 3 จึงไม่ถือว่าเป็นการแสดงความคิดเห็นโดยสุจริตหรือเป็นการติชมด้วยความเป็นธรรมอันเป็นวิสัยของประชาชน การกระทำของจำเลยที่ 3 จึงเป็นความผิด

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 50, 83, 90, 91, 326, 328, 332 พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ.2484 มาตรา 48 ให้จำเลยทั้งสามร่วมกันหรือแทนกันชดใช้ค่าเสียหาย 300,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ให้จำเลยทั้งสามโฆษณาคำพิพากษาลงในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ พิมพ์ไทยและสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลา 7 วัน โดยจำเลยทั้งสามเป็นผู้ชำระค่าโฆษณา ห้ามจำเลยทั้งสามประกอบอาชีพหนังสือพิมพ์มีกำหนด 5 ปี นับ

แต่วันพ้นโทษ ให้ยึดและทำลายหนังสือพิมพ์รายวัน "พิมพ์ไทย" ฉบับวันที่ 23 พฤษภาคม 2554 ที่อยู่ในความครอบครองของจำเลยทั้งสามทั้งหมด ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูล (ที่ถูก เฉพาะข้อหาหมิ่นประมาท) ให้ประทับฟ้องในข้อหาดังกล่าว (ที่ถูก ส่วนข้ออื่นให้ยกฟ้อง) จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธ และให้การในคดีส่วนแพ่งว่า จำเลยทั้งสามมิได้กระทำความผิดจึงไม่จำเป็นต้องชดเชยค่าเสียหายแก่โจทก์ ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 และที่ 3 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328 ประกอบมาตรา 83 ปรับจำเลยที่ 1 จำนวน 100,000 บาท และจำเลยที่ 3 ให้จำคุก 6 เดือน หากจำเลยที่ 1 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 (ที่ถูก ไม่ต้องปรับบทมาตรา 30 ด้วย) และให้จำเลยที่ 1 และที่ 3 ร่วมกันหรือแทนกันชดเชยค่าสินไหมทดแทน 260,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จและให้จำเลยที่ 1 และที่ 3 ร่วมกันโฆษณาคำพิพากษาบางส่วนในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทยติดต่อกันเป็นเวลา 3 วัน โดยจำเลยที่ 1 และที่ 3 เป็นผู้ชำระค่าโฆษณา กับให้ยึดและทำลายหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย ฉบับวันที่ 23 พฤษภาคม 2554 ที่อยู่ในความครอบครองของจำเลยที่ 1 และที่ 3 ทั้งหมด ให้ยกฟ้อง โจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 ข้อหาและค่าชดเชยอื่นนอกจากนี้ให้ยก โจทก์และจำเลยที่ 1 ที่ 3 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 และที่ 3 เสียด้วย ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงในชั้นฎีการับฟังเป็นยุติว่า โจทก์รับราชการตำรวจ มีชื่อเล่นว่า ก๊อต ขณะเกิดเหตุมียศ ดาบตำรวจ จำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ 2 เป็นกรรมการผู้จัดการ จำเลยที่ 3 เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทหนังสือพิมพ์เสียงพิมพ์ไทยรายวัน จำกัด ซึ่งเป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย และเป็นบรรณาธิการ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์พิมพ์ไทยฉบับวันที่ 23 พฤษภาคม 2554 ซึ่งออกจำหน่ายทั่วราชอาณาจักร ในหน้า 5 คอลัมน์ police วาไรตี้ ซึ่งเป็นคอลัมน์ของนายจาริก เป็นผู้เขียน นายจาริกเขียนข้อความว่า "ชาวบ้านอำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ ร้องเรียนมาว่าในละแวกบ้านและบริเวณใกล้เคียงมีเยาวชนติดยาบ้าจำนวนมาก ผู้ชายก็เดินขวักไขว่... ผู้ร้องระบุว่าเด็กที่ติดและเด็กที่เป็นคนขาย ยืนยันว่า ตำรวจ เป็นผู้ส่งยาบ้าให้เอเยนต์ด้วยตนเอง มีการร้องเรียนไปที่โรงพักปะคำ แต่เรื่องก็เงียบ เพราะคนเป็นตำรวจเอามาปล่อยเอง โดยระบุ ชื่อ ดาบก๊อต อย่างนี้ ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 3 และผู้กำกับ สภ.ปะคำ จะรู้เห็นกับนายดาบคนนี้หรือไม่ ไม่ทราบ หากจะให้ดีควรสืบสวนหาตัวตำรวจมือปล่อยยาเสพติดรายนี้ มาดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อป้องกันข้อครหาจากชาวบ้านครับผม" สำหรับจำเลยที่ 2 ศาลล่างทั้งสองพิพากษายกฟ้อง จึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกา ทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 220 โจทก์ฎีกาขอให้ลงโทษจำเลยที่ 2 โดยไม่ปรากฏว่าได้รับอนุญาตให้ฎีกา ฎีกาของโจทก์จึงต้องห้าม แม้ศาลชั้นต้นจะสั่งรับฎีกาข้อนี้ของโจทก์ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย ส่วนจำเลยที่ 1 ศาลอุทธรณ์ภาค 3 วินิจฉัยว่า จำเลยที่ 1 ไม่ใช่เจ้าของหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย เพราะในหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย หน้า 6 ระบุผู้เป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์ไว้ชัดเจนว่า บริษัทหนังสือพิมพ์เสียงพิมพ์ไทยรายวัน จำกัด ซึ่งบริษัทมีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายแยกต่างหากจากจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 1 จึงไม่ต้องรับผิด แต่โจทก์คงฎีกาโดยให้เหตุผลเพียงว่า จำเลยที่ 1 ต้องรับผิดเพราะเป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทยรายวัน ไม่ได้โต้แย้งการฟังข้อเท็จจริงของศาลอุทธรณ์ภาค 3 ว่าจำเลยที่ 1 ไม่ใช่เจ้าของหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทยว่าไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายอย่างไร ถือเป็นฎีกาที่ไม่ขัดแย้ง ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมาย

วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 193 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาโจทก์ว่า จำเลยที่ 3 มีความผิดตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือไม่ โจทก์มีโจทก์ ภริยาโจทก์และดาบตำรวจสมเกียรติ เป็นพยานเบิกความว่า เมื่อผู้อ่านได้อ่านข้อเขียนแล้วย่อมเข้าใจว่า โจทก์ซึ่งรับราชการเป็นตำรวจและมีภริยารับราชการเป็นครูเป็นผู้ค้าเมทแอมเฟตามีน จำเลยที่ 3 ไม่ได้นำสืบโต้แย้งข้อนำสืบของโจทก์ เพียงแต่นำนายจาริกผู้เขียนข้อความมาเป็นพยานเบิกความว่า เป็นผู้เขียนเพราะได้รับหนังสือร้องเรียนจากชาวบ้าน เห็นว่าความผิดฐานหมิ่นประมาทด้วยการใช้ข้อความนั้น ต้องพิจารณาข้อความดังกล่าวว่า เมื่อวิญญาณโดยทั่วไปได้พบเห็นและอ่านข้อความแล้ว จะส่งผลให้โจทก์เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชังหรือไม่ เมื่อพิจารณาข้อความที่นายจาริกเขียนจะเห็นได้ว่า ความหมายของข้อความเป็นการแสดงว่าผู้เขียนยืนยันข้อเท็จจริงและเชื่อตามหนังสือร้องเรียนที่นายจาริกอ้างว่าได้รับจากชาวบ้านว่า โจทก์เป็นคนนำเมทแอมเฟตามีนมาส่งแก่ผู้จำหน่าย โดยผู้เขียนและจำเลยที่ 3 ไม่ได้ใส่ใจว่าตรวจสอบว่า เป็นความจริงและจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์หรือไม่เพียงใด ทั้งต่อมาโดยผลของการตีพิมพ์ข้อความยังเป็นเหตุให้โจทก์ถูกผู้บังคับบัญชาไม่ไว้วางใจและตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นเรื่องที่ผู้ประกอบอาชีพรับราชการไม่พึงปรารถนา แม้ผลการสอบสวนจะไม่มี ความผิดแต่ก็จะมีผลตึงหมิ่นมอง และอาจจะมีผลต่อความก้าวหน้าในชีวิตราชการอีกด้วย ข้อความย่อมทำให้โจทก์เสื่อมเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นเกลียดชัง จำเลยที่ 3 ในฐานะเป็นบรรณาธิการ มีหน้าที่ตรวจ จัดทำ และควบคุมข่าวและข้อความที่ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทยต้องถือเป็นตัวการร่วมรับผิดชอบในข้อความที่ลงพิมพ์และหมิ่นประมาทโจทก์ด้วย มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่าการกระทำของจำเลยที่ 3 เป็นการแสดงความคิดเห็นและเป็นการติชมด้วยความเป็นธรรมอันเป็นวิสัยของประชาชนหรือไม่ เห็นว่า นายจาริกเบิกความว่า ไม่รู้จักโจทก์ ไม่รู้ว่าดาบถือดีมีตัวตนหรือไม่ ไม่ได้ตรวจสอบว่าหนังสือร้องเรียนเป็นความจริงหรือไม่ และไม่ได้เก็บหนังสือร้องเรียนไว้ อันแสดงว่า ผู้เขียนไม่ได้มีข้อมูลหรือพฤติการณ์ใด ๆ ที่จะสื่อแสดงว่าที่อำเภอปะคำมีตำรวจซื้อดาบถือดีนำเมทแอมเฟตามีนมาส่งให้ชาวบ้านจำหน่าย ในฐานะเป็นสื่อมวลชน เมื่อมีหนังสือร้องเรียนซึ่งไม่ได้ลงชื่อผู้ร้องเรียนเพียงฉบับเดียวเท่านั้น ข้อมูลในการกล่าวหาโจทก์ที่ได้มาเพียงเท่านั้น วิญญาณย่อมทราบได้ว่าจะมีการกลั่นแกล้งกัน จำเลยที่ 3 ต้องใช้ความระมัดระวังในการเสนอข่าวมากเป็นพิเศษ จะถือว่าเป็นสื่อมวลชนแล้วจะเสนอข่าวอย่างใดก็ได้ นั่นมิได้ มิฉะนั้น อาจจะเป็นช่องทางให้บุคคลบางคนบางกลุ่มใช้สื่อในการทำลายชื่อเสียงกันและย่อมถือเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นโดยมิชอบอีกด้วย การกระทำของจำเลยที่ 3 จึงไม่ถือว่าเป็นการแสดงความคิดเห็นโดยสุจริตหรือเป็นการติชมด้วยความเป็นธรรมอันเป็นวิสัยของประชาชน การกระทำของจำเลยที่ 3 จึงเป็นความผิดตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 3 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328, 83 จำคุก 6 เดือน ปรับ 10,000 บาท ให้จำเลยที่ 3 ชำระค่าเสียหาย 80,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 3 เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน สมควรให้โอกาสจำเลยที่ 3 กลับตัวเป็นพลเมืองดีสักครั้ง โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ 2 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ให้จำเลยที่ 3 ลงพิมพ์คำพิพากษาบางส่วนในหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทยรายวันติดต่อกัน 3 วัน โดยจำเลยที่ 3 เป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย ไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

จรูญ ชีวติโสภณ · อภิรัตน์ ลัดพลี · บุญไชย ธนาพันธ์สิน

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/14169/2557>